

zahvalnost & radost 3/2015

Sadržaj	Strana
Božja ljubav	1
Kristova osoba	2
Ivanovo evanđelje: Ivan 14	4
Druga Ivanova poslanica: Ljubav u istini (1)	6
En-Hakore - “izvor onoga koji vapi”	9
O odgoju djece	10
Biblijske slike i simboli: ruka, polaganje ruku	12

Božja ljubav

Ne može se imati stvarnu vjeru u Isusa bez ljubavi prema njegovoj osobi, jer u Njemu kao osobi je potpun izražaj Božje ljubavi, ljubavi tako savršene kakva se ne može naći nigdje drugdje. Krist se toliko ponizio da svako ljudsko biće, čak i ono najbjednije, ne može ne osjetiti da mu je Bog blizu, dobrostiv i potpuno pristupačan, i da je došao upravo k njemu samom. Tako je Božja ljubav u čovjekovoj bijedi našla savršenu prigodu za svoje očitovanje, prigodu da pokaže kako ne postoji nikakva potreba koja se ne bi mogla iznijeti pred nju i koju ona ne bi mogla zadovoljiti.

Potrebno nam je stalno obnavljanje, jer inače ne možemo održati duhovnu snagu. To se ne može postići napredovanjem u znanju; stoga je najvažnije ostati uz Boga. To je mjesto na kojem se Božja ljubav, ljubav koja djeluje u našim dušama, održava i razvija.

Ako bismo temeljitije spoznali utjehu i radost koja nam je raspoloživa u punini Božje ljubavi, osjetili bismo kako su okolnosti nevažne.

U božanskome biću postoje dvije beskrajne savršenosti koje Duh Sveti izražava na sljedeći način: Bog je ljubav i Bog je svjetlo. Te dvije strane njegove slave ne treba brkati, jer su obje jednako važne. Svaka od njih očituje se u Božjim postupanjima i putovima s čovjekom. Božja ljubav pristupa mu u karakteru milosti, budući da je iskazivanje te milosti nužno zbog njegova grešnog stanja. Svjetlost se pak očituje u neizmjennoj svetosti koja odbacuje

je zlo i osuđuje ga. Na križu su se savršeno očitovale oba ta vida Božje slave; putem križa je Bogu omogućeno da spasi grešnika odstranjujući grijeh putem pomirbene smrti Otkupitelja. Novi život koji je vjerniku udijeljen Svetim Duhom i koji je on primio vjerom, ima značajke svog izvora. On je od Boga; on ljubi, i tako dokazuje svoje božansko podrijetlo: „Tko ljubi, rođen je od Boga i poznaje Boga“ (1 Iv 4,7). Ljubav je, dakle, plod i očitovanje božanske naravi, koja u nama ima iste osobine kao i u Onome koji je bio njezin savršen izraz ovdje dolje. Druga temeljna karakteristika božanske naravi, svjetlo, čini otkupljene djecom svjetla, pozvane da očituju to svjetlo putem plodova koje ono proizvodi: „Jer je plod svjetla u svakoj dobroti, i pravednosti, i istini“ (Ef 5,9).

„Moj sin ... izgubljen bijaše i nađen je“ – to je suština usporedbe iz Luke 15. Nije bilo najvažnije to što je sin pretrpio, nego ono što je otac izgubio. On je taj koji je trpio; on je taj koji je izgubio. Ovca se bila izgubila: Tko je snosio gubitak? Pastir. Novčić se bio izgubio: Tko je snosio gubitak? Žena. Sin se bio izgubio: Tko je snosio gubitak? Otac.

Marc Tapernoux
(Iz brošure: „Ukorijenjeni i utemeljeni u Njemu“.)

Kristova osoba

„Sin čovječji“ je naziv koji ima vrlo široko značenje. To je izraz za čovjeka u njegovoj savršenosti, čovjeka koji je po Bogu. On nam, na izvjestan način, govori da se u Isusu čovjeka smatra novim bićem, i da se u Njemu vidi ljudska i moralna ljepota u svojoj punini. No u nazivu „Sin čovječji“ nije izražena samo sva Isusova moralna savršenost, nego i sve Njegove patnje i sve Njegove slave koje su povezane s Njim kao takvim. Kao Sin čovječji bio je ponižen (Ps 8), ali kao takav je i uzvišen zdesna Veličanstvu na nebesima (Ps 80). Kao takav nije imao gdje nasloniti glavu (Lk 9,58), ali kao takav, također, dolazi k Pradavnom da preuzme kraljevstvo (Dan 7,13). Kao takvome mu je predana vlast da sudi (Iv 5). On je prorok, svećenik, kralj, baštinik i gospodar svega, glava i zaručnik Crkve. Kao Sin čovječji ima vlast na Zemlji opraštati grijeha (Mt 9,6) i Gospodar je subote (Mk 2,28), iako je tri dana i tri noći morao ostatu u utrobi zemlje (Mt 12,40). Kao Sin čovječji bio je neumoran sijač, a u žetvi će biti slavan žetelac. Kao Sin čovječji bio je raspet i uskrsnuo je (Mt 17,9.22.23), ali kao Sin čovječji imao je i svoje stalno mjesto u Nebu (Iv 3,13-14). I, kao Sin čovječji, on je središte svega nebeskog i zemaljskog (Iv 1,52).

Taj Gospodinov naziv, dakle, ima vrlo široko i uzvišeno značenje; usko je povezan s njegovom osobom, sa svim njegovim patnjama, kao i sa svim njegovim dostojanstvima, osim, naravno, onog suštinskog u njegovu biću, po čemu je on „Bog nad svime, vječno

blagoslovljen“. On je pomazani Čovjek, ljudski hram bez mrlje, potvrđen od Svetog Duha na početku svoje službe, zatim ispunjen njime (Lk 1,35; 4,1). On je poniženi Čovjek, koji je ovdje dolje hodao podnoseći patnju, sve do smrti na križu (Fil 2). Sada je on uzvišeni Čovjek, okrunjen slavom i čašću, a uskoro će imati svu vlast (Heb 2).

„Jer dolazi knez ovoga svijeta i on u meni nema ništa“ (Iv 14,30). Savršeni Čovjek sišao je s neba da izvrši volju Božju. Krist je hodio usred nečistoće ovoga svijeta, ali ga se ona nije dotakla; podnio je sve napade neprijatelja i mržnju ljudi; stigao je do svršetka svog puta u svom apsolutnom savršenstvu, jednako čist kao i na početku, i sposoban vratiti se u slavu koju je bio napustio, a da prethodno nije morao proći kroz smrt.

Gospodin Isus je u samome sebi sažetak svih ljepota i svih mogućih savršenosti.

U kojem god odnosu nam je naš ljubljeni Gospodin predložen, koju god službu ili djelo vrši, koji god položaj zauzima, njegove osobne slavne odlike zrače svojim božanskim sjajem.

Gospodin Isus nikada nije bio vidljivije predložen kao „Božji svetac“ nego li tada kada je bio učinjen grijehom na drvetu prokletstva. Omraženost i odvratnost koja ga je dopala na križu poslužila je samo tome da ga još jasnije istakne kao „nadasve svetog“. Iako je nosio grijeh, bio je bez grijeha. Iako je podnosio Božji gnjev, bio je užitak

Ocu. Iako lišen Božje čistoće, prebivao je u Očevu naručju.

Nama je potrebno promatrati raspetog, uskrslog i proslavljenog Isusa. To će u našim životima proizvesti blagoslovljene plodove i djela. Gledajući Krista, i mi se preobražavamo u njegov lik, kao iz slave u slavu. Promatrajmo ga kao takvog, kako bismo mogli odraziti nešto od njegove krasote! U Nebu će svaki pogled biti usmjeren na Isusa, svako srce bit će zaokupljeno Isusom, i jedini, vječan, sveopći povik bit će: „Ti si veličanstven!“

Koliko god je, naime, obećanja Božjih, u njemu (Kristu Isusu) su „da“, i u njemu naš „amen“ na slavu Božju (2 Kor 1,20). Kad je riječ o Kristu, onda ne postoji „ne“. Sve je „da“, sve je božanski utvrđeno i učvršćeno.

Prednost kršćanske vjere je u tome što je sve što ona ima i sve što nudi uglavljeno u jednoj osobi. U tome je njezina snaga, dok su mnoge druge ideje dokazale svoju slabost. Ona ne nudi samo spasenje, nego Spasitelja; ne nudi samo otkupljenje, nego Otkupitelja. Kako je ogromna razlika između dovođenja u podložnost skupu propisa i privođenju k srcu koje kuca!

Kako je ogromna razlika između prihvaćanja nekog sustava, i povezivanja s Osobom! Naš blagoslov je u tome što su naša bogatstva sabrana u jednoj Osobi, i to ne u nekome tko je postojao samo za jedan naraštaj, nego u uvijek prisutnom Učitelju i živom Gospodinu za sve buduće naraštaje, u onomu koji je bio mrtav, ali koji je i sada prisutan i živ za sve koji mu se obrate i u Njemu nađu svoj oslonac.

U odnosima sa svijetom koji ga je okruživao, Gospodina Isusa istodobno vidimo kao pobjednika, patnika i dobročinitelja. Kakve moralne slavne odlike sjaje u takvoj cjelini! On je pobijedio svijet odbijajući sva njegova zavođenja. Trpio je od svijeta, jer je svjedočio protiv njegova načina i postupanja. Činio mu je dobro, neumorno mu udjeljujući plod svoje milosti i svoje snage. Iskušenja ovoga svijeta učinila su ga pobjednikom, njegova opakost i neprijateljstva učinila su ga patnikom, a njegova bijeda učinila ga je dobročiniteljem. Kakav čudesan splet!

Marc Tapernoux
(Iz brošure: „Ukorijenjeni i utemeljeni u Njemu“.)

Ivanovo evanđelje

**S primijenjenim tumačenjem,
korisnim informacijama i pitanjima**

Ivan 14,1-14

„Pokaži nam Oca!“

Gospodin Isus će uskoro napustiti svoje učenike. Tada ga više neće vidjeti, nego će morati vjerovati u njega kao što vjeruju i u nevidljivog Boga (1). Ali, on će opet doći da vjernike uzme k sebi u Nebo, gdje je za njih pripremio stanove (2-3).

Učenici moraju znati da on odlazi k Ocu, kao i kojim putem i oni mogu doći tamo: onaj tko vjeruje u Njega doći će k Ocu, u Nebo. Ne postoji nikakav drugi put (4-6).

Učenici su vjerovali u Njega, ali su malo toga razumjeli. Filip, primjerice, nije razumio da sve što On govori i čini, objavljuje Oca (7-11).

I mi, kršćani, trebamo, poput Njega, činiti ono što Bog želi. Trebamo moliti kao i On. Mi čak možemo činiti veća djela od onih što ih je činio sâm Gospodin Isus, jer sada Evanđelje treba naviještati po svoj Zemlji (12-14).

70. Koji je uvjet da naše molitve budu uslišane (13)?

71. Zašto će te molbe biti uslišane (13)?

Očeva kuća je nestvoreno nebo. Tamo je Bog stanovao prije negoli je stvorio sav svemir. Time što je onamo otišao kao čovjek, Gospodin Isus

je ondje pripremio stanove za sve one koji vjeruju u njega. Svi nanovo rođeni kršćani vječno će živjeti tamo gdje žive Otac i Gospodin Isus.

**Kršćani će biti tamo gdje
je Gospodin Isus sada.**

Ivan 14,15-31

Drugi Tješitelj

Premda će Gospodin Isus napustiti učenike, oni neće biti sami. On će im poslati „drugog Tješitelja“: Duha Svetoga. Od dana Pedesetnice on živi u vjernicima (15-17).

Po Duhu sâm Krist ponovno dolazi k nama kršćanima. Ako smo mu poslušni iz ljubavi, on nam se objavljuje po Duhu. Tada uživamo njegovu blizinu (18-21).

Da, to je poput spirale uperene prema gore: što bolje poznaješ Gospodina Isusa, to bolje ćeš poznavati njegovu volju, tim više ćeš iz ljubavi činiti njegovu volju, tim više će ti se on objavljevati ... (20-21).

Pritom nije riječ samo o onome što je on izričito zapovjedio u svojoj Riječi („zapovijedi“) (21), nego o onome što možeš naučiti iz cijele Biblije („riječ“) (23).

Sveti Duh će podsjetiti učenike na sve što je Gospodin Isus rekao i dat će im Njegov mir u srca (**26-29**).

72. *Koliko će Sveti Duh ostati kod vjernika (16-17)?*

73. *Sotona nije našao nikakvo uporište kod Gospodina Isusa, jer On nije mogao grijehiti (30). On, kao bezgrešan, nije morao umrijeti. Što je*

to, onda, Gospodina Isusa odvelo na Golgotu?

Tješitelj, zapravo, označava **odvjetnika**, nekoga tko se pred sućem zauzima za nečiji slučaj. **Sveti Duh** je nazvan tako zato što je on zastupnik, zagovornik i tješitelj vjernika.

Imaš li Božji mir? Neka ga osjeti tvoje okruženje!

Odgovori na pitanja iz prošlog broja:

67. Kada Juda izda Gospodina Isusa, učenici ne trebaju dvojiti u pogledu svoga Gospodina. Ne bi trebali pomisliti: „Kako se takvo što moglo dogoditi ako je on Sin Božji? Možda on uopće nije Sin Božji?“ Zbog toga su trebali znati da je on unaprijed znao da će se tako dogoditi (**19**).

68. To je, kao i uvijek u Ivanovom evanđelju, Ivan, pisac ovog evanđelja, koji nikada ne navodi svoje ime.

69. Mi trebamo ljubiti jedan drugoga kao što je Gospodin Isus ljubio nas (**34**).

Druga Ivanova poslanica

Ljubav u istini (1)

Radujemo se što u nekoliko nastava-ka možemo objaviti pomno razrađe-no objašnjenje druge Ivanove poslani-ce. Ta poslanica spada među najkraće u Novom zavjetu, a njezin sadržaj je aktualan i važan. Tekst koji je ovdje priređen prerađena je inačica dva pre-davanja koja je Christian Briem odr-žao na tu temu. Rado ga preporučamo našim čitateljima, jer će putem njega steći dublje razumijevanje te poučne poslanice.

Povezanost istine i ljubavi

Druga i treća Ivanova poslanica do-puna su prve Ivanove poslanice. Mo-glo bi se čak reći da te dvije kratke po-slanice objašnjavanju praktično pro-vođenje nauka iznesenog u prvoj po-slanici. Obje poslanice su vrlo slične, ali su po svom naglašava ipak različite. Svaka od njih naglašava jednu stranu istine koja je predložena u prvoj posla-nici. Obim poslanicama je zajedničko to da pokazuju *povezanost istine i lju-bavi*. Ivanu je i u obje te praktične po-slanice stalo do istine. On pokazuje dragocjenu povezanost između istine i praktičnog očitovanja ljubavi. To je, zapravo, tipično za sve tri poslanice, ali ove dvije poslanice to osobito izno-se pred naša srca.

No *naglasak* u obje poslanice je *ra-zličit*, jer druga poslanica više nagla-šava istinu. U njoj Ivan govori i o lju-bavi, ali pokazuje da ljubav mora biti u istini. To je, ukratko, sadržaj druge poslanice.

Treća poslanica ne naglašava toli-ko istinu, nego ističe nužnost ljubavi.

Ivan nam govori da je potrebno postu-pati na temelju Božje istine. Ali ta isti-na mora biti u ljubavi i u njoj ostva-rena.

U drugoj poslanici ljubav je, na neki način, obavijena ili zaštićena isti-nom. U trećoj poslanici, naprotiv, Bo-žja istina obavijena je praktičnom pri-mjenom ljubavi: zaštićena je ljubavlju. To su dva važna vida koji se među-sobno nadopunjuju. Kad bismo ima-li samo drugu poslanicu, postojala bi opasnost da postanemo previše usko-grudni i previdimo ljubav. Kad bismo, naprotiv, imali samo treću poslani-cu, mogli bismo postati previše širo-kogrudni i pritom zaboraviti istinu. Stoga se možemo smatrati sretnim što nam je Bog, u svojoj savršenoj mudro-sti, dao te obje nadahnute poslanice.

Još jedno različito, ali istodobno i po-vezujuće *obilježje*, jest to da je tema obiju poslanica prihvatanje radnika. U *drugoj poslanici upozoreno* je pro-tiv *prihvatanja* krivih, zlih radnika. Oni se predstavljaju kao oni koji rade u djelu Gospodnjem i navješćuju Ri-ječ. No, u stvarnosti, oni služe Sotoni, Božjem neprijatelju. U *trećoj poslani-ci*, naprotiv, Ivan *preporuča prihva-ćanje* radnika. Postojala je opasnost da oni, zbog svog skromnog nastupa i toga što nisu previše poznati, budu prevideni. Vrlo je važno razlikovati to dvoje.

Uvod (rd. 1-3)

„Starješina izabranoj gospođi i njezi-noj djeci, koju ja ljubim u istini; i ne samo ja, nego i svi oni koji su upoznali

istinu; radi istine, koja ostaje u nama i bit će s nama zauvijek“ (rd. 1.2).

Autor: Starješina (rd. 1)

Apostol Ivan svoje ime navodi samo jednom u pet svojih spisa Novoga zavjeta. Ni u jednoj od svoje tri poslanice ne govori tko je on. Samo u Otkrivenju spominje svoje ime (Otk 1,1). Ovdje ga, naprotiv, prešućuje. Čini to s dobrim razlogom, jer pred sobom vidi divnu osobu Sina Božjega, koja nadvisuje sve. To osobito vrijedi za Ivanovo evanđelje. Tamo on otpočinje s neprocjenjivo važnom izjavom: „U početku bijaše riječ“. I u njegovim poslanicama osoba Sina Božjega predložena nam je u izvanrednoj ljepoti. To je, sasvim sigurno, razlog zbog kojega on, kao nadahnut pisac, prešućuje svoje ime.

On se ne naziva ni apostolom, nego, jednostavno, „starješinom“. To već ukazuje na to da u toj poslanici imamo prekrasan primjer službe starješina u praksi. Pod time se ne podrazumijeva neki službeno postavljen starješina, nego *stariji brat* (usp. 1 Pet 5,1). Riječ je o starijim, vjernim i duhovnim muškarcima, koji su se dokazali pred Bogom. Oni poznaju njegovu riječ i izvršavaju je u svakodnevnici. Oni su poput pastira koji čuvaju stado, štite ga od opasnosti i zauzimaju se za ovce ponaosob.

Primateļ: Izabrana žena (rd. 1)

Ova poslanica jedna je od najkraćih knjiga Biblije, a istodobno i jedna od najozbiljnijih. Zanimljivo je da ju apostol piše nekoj ženi. To je neobično. U Božjoj riječi imamo vrlo malo knjiga koje nose imena žena (Ruta, Estera). Ali, osim ove poslanice, u Božjoj riječi ne postoji ni jedna jedina knjiga, odnosno jedna jedina poslanica,

koja je upućena nekoj ženi (i njezinoj djeci).

Zašto Ivan piše toj ženi? Ivan je, očigledno, morao imati ozbiljnih razloga zašto je odabrao taj neobičan put, obrativši se toj ženi i njezinoj djeci. Očigledno je vidio velike opasnosti za stado za koje se smatrao odgovornim. Pokušao je načiniti zaštitni zid oko duše te žene i njezine djece. On vidi opasnosti. To su, u načelu, iste opasnosti koje su nam predložene u prvoj poslanici. Riječ je o razlikovanju istinskog Krista od lažnog. Iza napada na Gospodina Isusa stajao je đavao. On ni danas nije manje djelatna u napadanju na slavnu osobu Gospodina Isusa.

Želim već ovdje ukazati na nešto o čemu apostol govori kasnije u poslanici. Vidjet ćemo, naime, od sedmog retka i dalje, da je Sotona putem lažnih učitelja započeo velik i izravan napad na osobu Gospodina Isusa. Tako su nastala mnoga pogrešna mišljenja koja su, naposljetku, sva, izravno ili neizravno, usmjerena protiv Gospodina Isusa.

Danas se mnogo govori o *fundamentalnoj* istini i *fundamentalnoj* zabludi. Naravno da postoje različite nijanse zablude i laži. No konačan cilj svega toga je napad na Gospodinovu osobu, koji Sotona poduzima uvijek iznova. Njegov plan je da zabludama zaprlja ime Gospodina Isusa. Stoga ne bismo trebali postati budni tek onda kada je riječ o takozvanom „fundamentalnom zlu“. I svi niži stupnjevi zla također napadaju Gospodinovu čast. Zbog toga bismo trebali bdjeti u pogledu svake vrste i svakog stupnja zla.

Apostol vidi tu ženu i njezinu djecu u opasnosti. To se može vidjeti i u kontekstu crkvene povijesti, jer su neka pogrešna učenja prodrli u crkvu pu-

tem žena. Nije žena lošija od muškarca, ali je, nažalost, često bila oruđe neprijatelja u uvođenju pogrešnih nauka i onoga što je zlo. Postoji još jedan, drugi razlog, zbog kojeg se Ivan obraća ženi. Ona je, općenito, prijemljivija za zavođenje i prijevaru. Njezinoj naravi nije prirođeno reći „ne“ kad muškarci dođu s Biblijom i tvrde da donose nešto od Krista. Zbog toga je apostol ovdje upozorava vrlo žustro.

Vrijednost žene i obitelji u Božjim očima

Misao da se apostol obraća ženi treba nas obradovati, jer time se pokazuje kakvu vrijednost ima pojedinac u Božjim očima. Isto vrijedi i za obitelj. I ona ima velik značaj kod Boga. Zbog toga Sotona pokušava sve kako bi napao upravo obitelj.

O mužu ne čitamo ništa u ovoj poslanici. Možda nije bio vjernik, ili više nije bio živ. Ne znamo. Iz 13. retka jasno je da je ta žena imala sestru. Ta je, čini se, živjela upravo tamo gdje se nalazio apostol Ivan, vjerojatno u Efezu. Tako nam ta poslanica pokazuje kako se Božja ljubav bavi obitelji u pojedinom, a ne samo sa crkvom u cjelini, kao što to čitamo u drugim poslanicama. Bog se bavi svakom pojedinom osobom. To ovu poslanicu čini slavnim dokumentom. Iako je razmatranje zajednice (crkve) veličanstveno, jednako je tako veličanstveno i razmatranje Božjeg vrednovanja pojedinog otkupljenika i obitelji.

Za sve nas je važno – a osobito za mlade vjernike – da se ne odrekemo onoga što Božja riječ govori o obitelji. To vrijedi tim više u danima u kojima obitelj više ništa ne znači. Danas se ona raspušta čim je prije moguće. I kršćani, nažalost, šalju svoju

djecu već vrlo rano u vrtić, ponekad i prije navršene prve godine života. Pri tom nije riječ o nužnim okolnostima, nego o trendu. Tako postoje kretanja koja razaraju obitelj. Ali kod Boga obitelj ima vrlo veliku vrijednost. Ovdje vidimo kako On upravo gradi zaštitni zid da joj se ne bi naštetilo.

Gospođa (Gospodarica)

Ivan piše „izabranoj ženi“. „Žena“, zapravo, znači „gospođa“ (ili gospodarića). Riječ je, očito, o ženi na višem položaju. Već sam izraz „gospođa“ jasno pokazuje da je pogrešna misao nekih tumača koji tvrde da je ta poslanica napisana nekoj crkvi (zajednici). Oni misle da je ta žena slikovit prikaz crkve, a njezina djeca trebala bi biti slikovit prikaz pojedinih vjernika u tome mjestu. No to ne može biti smisao tog retka. Ni na jednom mjestu u Pismu crkva nije nazvana „gospodom“, niti je povezana s „gospodovanjem“ u sadašnjem vremenu. Ona nema nikakvu vlast gospodariti. Ako netko ima pravo odlučivanja, onda je to Glava tijela, Krist Isus – i nitko drugi.

Ne, Ivan ne piše nikakvoj crkvi. On se obraća stvarnoj gospođi, koja je posjedovala autoritet nad onima koji su joj bili podređeni. Lijepo je vidjeti da Pismo ne uklanja ljude samo tako iz njihova visokog položaja. Ono ne uklanja zemaljske položaje kao što to čine mnoge filozofije. Kršćanstvo, općenito, osobu najprije ostavlja tamo gdje ju je Bog postavio u svojoj providnosti.

Ovdje imamo jednu gospođu, i Ivan je tako oslovljava. On ne veli „dragoj sestri“, nego „izabranoj gospođi“, gospođi ili ženi. I pritom još dodaje riječ „izabranoj“. Jer, Božja milost je tu ženu dovela u uzvišenije odnose, iako

ju je on, u svoj providnosti, postavio na određen zemaljski položaj. Zadivljujuće je to da nas je Bog *izabrao* iz zemaljskih odnosa i uveo u nebeske odnose, koji su vječni. Odnosi koje imamo međusobno kao Božja djeca, vječni su. To je nešto nadasve veličanstveno, čak i u danima propadanja. Ti odnosi ostaju, u određenom smislu, netaknuti čak i u tim vreme-

nima. Tu, međutim, nije riječ o crkvenim stvarima, jer Ivan tu ne govori o tome. Tamo otpadništvo i odstupanje od riječi istine svakako imaju posljedice po naše ponašanje prema drugim vjernicima.

Christian Briem

(Folge mir nach 5/2015; nastavlja se u idućem broju)

En-Hakore

No Bog rascijepi šupljinu koja bijaše u Lehiju i poteče iz nje voda. Kada se napio, povrati mu se duh i on oživje. Stoga ga nazva En-Hakore*, a u Lehiju je sve do danas. Suci 15,19

**En-Hakore (heb.) = izvor onoga koji vapi*

Samson je, uz Božju pomoć, izvojevao veliku pobjedu nad Filistejcima. No nakon toga bio je silno žedan. Molio se Bogu i Bog je učinio čudo napojivši ga iz jednog izvora. Pritom uočavamo dvoje:

1. Izvor nije nazvan „izvor onoga koji je žedan“, nego „izvor onoga koji vapi“. To je važno. U prvome planu nije žed, nego Samsonova molitva i Božji odgovor na nju. Neće nevolja dovesti do Božjeg djelovanja – premda je On ponekad i milosrdan i milostiv te daje nešto bez da ga molim za to – nego moj vapaj će pokrenuti Božje srce i ruku. On želi čuti moju molitvu kako bi odgovorio na nju i iskazao svoju veličinu.

Pitanje: Koje uslišane molitve se možeš sjetiti iz prethodnih dana ili tjedana? Gdje je Bog odgovorio ne samo na tvoj problem, nego sasvim konkretno na tvoju molitvu?

2. Taj izvor nije bio jednokratni izvor – koji danas jest, a sutra je presušio. On je poslužio Samsonu u njegovoj potrebi, ali postojao je i u ono doba kada je bila pisana Knjiga o sucima. Dokaz Božje naklonosti bio je od koristi drugima tijekom još mnogih godina. Iskustva koja su drugi imali sa svojim Gospodinom, mogu i za tebe i tvoju vjeru postati ohrabrenjem. Ili, iskustva koja si ti imao sa svojim Gospodinom mogu ojačati druge.

Pitanje: Koja „stara mudrost“ ti je proteklih dana postala opet nova i važna? Gdje si i sam imao iskustvo o kojemu su ti drugi ranije pričali, ili kojega si iznova postao svjestan?

Iz dnevnog čitanja „Der Herr ist Nahe“ © CSV Hückeswagen

O odgoju djece

Istinska bogobojaznost

Bogobojaznost i pouzdanje temelj su kršćanskog odgoja. Istinska bogobojaznost vodi roditelje k tome da u svakoj okolnosti svakodnevnog života traže Božju volju. U pouzdanju u Njega govore s Njim o svojim brigama i mirno mu ih prepuštaju. Djeca, koja su dobri promatrači, vide bogobojaznost i pouzdanje svojih roditelja. Iz njihovog primjera djeca i sama uče živjeti bogobojazno i uzdati se u Boga.

Nije li svjetovan duh često počeo svoje djelovanje u djeci upravo zbog toga što im roditelji nisu bili uzorom u bogobojaznosti? Tako se ostvaruje riječ iz Galaćanima 6,7: „Što god čovjek sije, to će i žeti.“

Stega i odgoj

Za Adoniju piše: „Njegov ga otac nika-da nije ukorio, rekavši: “Zašto si tako učinio”“ (1 Kralj 1,6). Adonija je bio „vrlo zgodan“, i možda se David zbog toga pokazao tako slabim prema tom svom sinu. Jadan otac! Dva njegova sina, koji su bili zgodni muškarci, Abšalom i Adonija, priredili su mu mnogo briga i boli. Da je odgajao svoje sinove s neophodnom stegom, bio bi pošteđen te boli u srcu. Davidov način odgajanja, kao i Elijev (1 Sam 2,22-25), bio je nedostatan. Odgovarajući plodovi nisu izostali.

Ti događaji donose važne upute za roditelje. Nerijetko se događa da, primjerice, jedina djevojčica među više

dječaka, ili jedini dječak među više djevojčica, budu razmaženi. Roditelji, a možda i sva obitelj, takvom djetetu poklanjaju osobitu pažnju. I tako ono postaje neodgojeno. Takva djeca postaju sebična i mnogo godina, a možda i sav život, nose pečat te loše navike. Za to su krivi roditelji, koji, kao ni David, nisu bdjeli nad svojim osjećajima.

Pravedno kažnjavanje

Nije dobro kažnjavati dijete u srdžbi i uzbuđenosti. Srdžba zaslijepljuje i vodi k tvrdom i nepravednom kažnjavanju. Djeca osjećaju kada kazna koju su dobili ne odgovara počinjenom djelu. Ona će se ljutiti zbog toga, a mogu se i obeshrabriti i rasrditi. Zato trebamo paziti na riječi: „Očevi, ne razdražujte svoju djecu da se ne obeshrabre“ (Kol 3,21) i: „A vi, očevi, ne razdražujte svoju djecu, nego ih odgajajte stegom i opomenom Gospodinovom“ (Ef 6,4). Kažnjavanje treba biti pravedno, to jest primjereno neposlušnosti i okolnostima u kojima je djelo bilo počinjeno. Budući da nam je na srcu dobrobit naše djece, izmolit ćemo potrebnu mudrost od Gospodina kako bi kazne kojima ih kažnjavamo bile razborite i pravedne.

Dosljedno postupanje

Dosljednost spada u prva pravila za odgoj djece. Ako su otac ili majka svom djetetu nešto zapovjedili, onda moraju biti dosljedni i zahtijevati da se

ono pokori. Bolje je uopće ne zapovjediti negoli prepustiti djetetu da izvrši ili ne izvrši izdanu zapovijed. Dosljednost je nemoguća bez strogosti, ali strogost mora biti uparena s ljubavlju, kako se djeca ne bi obeshrabrila.

Želimo li da nas naša djeca poštuju i cijene, moramo primijeniti dosljednost, strogoću i ljubav. Te tri značajke spadaju u mudar odgoj djece. Uočljivo je da djeca koja su bila tako odgojena cijene i poštuju svoje roditelje i u visokoj starosti. Djeca kojima se, tobože iz ljubavi, mnogo popuštalo, naprotiv, iskazuju slabo poštovanje prema svojim roditeljima.

Zid molitve

Molitva bogobojažnih roditelja je snažna sila kojoj se zbog zaštite svoje djece mogu uteći u svako doba. Djeca se

nalaze u svijetu koji je pun opasnosti i iskušenja. Neka od njih moraju zbog školovanja napustiti zaštitu roditeljskog doma. Roditelji često misle na dijete koje je odsutno, hoda li ono vjerno putem vjere ili je u opasnosti skliznuto u svijet.

Za ohrabrenje takvim roditeljima neka posluži primjer Hane, Samuelove majke. Sukladno svom zavjetu, dovela je svog sina u Šilo, gdje su bili bezbožni i pokvareni Elijevi sinovi. Kakva li je to bila opasnost za njega! Pa ipak je Samuel bio sačuvan od grijeha tih ljudi. Hana se sigurno mnogo molila za svoga sina. Ustrajna molitva roditelja poput zaštitnog zida okružuje djecu koja su u opasnosti. Zbog toga se obilno služimo snagom molitve!

P. Grobéty

Biblijske slike i simboli

Ruka

Ruka je simbol (i to ne samo u Bibliji) djelovanja, „rukovanja“, aktivnosti (usp. Ef 4,28; 1 Sol 4,11). Svećenik koji je imao slomljenu ruku nije smio pristupiti žrtveniku ili u Svetište kako bi prinio žrtvu Bogu (Lev 21,19), a čovjek s usahlom rukom (Mt 12,10) pokazuje nam nesposobnost naravnog čovjeka da učini bilo što dobro. Ozdravljenje može doći samo od Gospodina Isusa i on ga rado poklanja!

Božja ruka govori o njegovoj snazi i veličini, i to u Stvorenju (Ps 19,2<1>) i u otkupljenju (Pnz 7,8; Iza 50,2; Zah 13,7).

Polaganje ruku

Polaganje ruku je u SZ-u bilo toliko važno da se u Hebrejima 6,2 govori o „nauku ... o polaganju ruku“, kojem se više ne trebamo vraćati. Kod kršćana je, na početku, polaganje ruku imalo određenu, ali nipošto značajnu ulogu. Kod Izraelskog naroda bilo je drugačije. Prigodom prinošenja žrtvenih životinja (osim ptica) prinositelj je prije negoli ubije žrtvu položio svoju ruku na njezinu glavu te se tako poistovjetio s njom (Izl 29,10). Kod žrtve paljenice je to polaganje ruke značilo da će ona biti „primljena za njega“ (to jest za onoga koji je prinosi), odnosno poistovjećivanje s vrijednošću te žrtve za Boga (Lev 1,4); kod pomirbenog prinosa je to bio izraz zajedništva pred Bogom (Lev 3,2.8.13); kod žrtve za grijeh je na taj način prenesen grijeh na žrtvu, koja je morala umrijeti umjesto grešnika (Lev 4,4; usporedi i 16,21). I na ljude su se polagale ruke. Primjerice, djeca Izraelova su ruke polagala na Levite prigodom njihova posvećenja (Br 8,10), a Mojsije je prije svoje smrti položio ruku na Jošuu, kako bi ga potvrdio za svojeg, od Boga određenog nasljednika (Br 27,18; Pnz 34,9).

U NZ-u također nalazimo polaganje ruku kao znak poistovjećivanja ili zajedništva. Gospodin Isus je u božanskoj milosti položio ruke na dječicu rekavši: „Pustite dječicu da dolaze k meni i ne priječite im: jer takvih je kraljevstvo Božje“ (Mk 10,13-16). Druga mjesta su: Dj 6,6; 8,17; 13,3; 1 Tim 4,14; 5,22; 2 Tim 1,6). Zajedništvo se moglo izraziti i pružanjem desne ruke, kao što je običaj i danas (Gal 2,9).

Arend Remmers (Biblische Bilder und Symbole)